

Barne, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Samlivs- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 201104529

Vår ref.: bim/2012

Dato: 09/3-2012

Høringsuttalelse NOU 2011: 18 Struktur for likestilling

Vi viser til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets høringsbrev, og takker for anledningen til å gi våre kommentarer.

Innledning

Norsk Folkehjelp synes det er positivt og viktig at organiseringen av likestillingsarbeidet gjennomgås. Norsk Folkehjelps verdigrunnlag bygger på like rettigheter for alle uavhengig av kjønn, etnisk tilhørighet, religion, seksuell orientering og sosial status. Organisasjonen kjennetegnes ved at vi arbeider mot fordommer og for inkludering. Norsk Folkehjelp har flere holdningsutfordrende aktiviteter som vi tilbyr egne medlemmer, arbeidsplasser og skoler, og har et fokus på folks muligheter til å ivareta egne rettigheter. Samtidig er det åpenbart at det juridiske og strukturelle må ligge i bunn for et samfunn fritt for diskriminering.

Høringsuttalelsen er skrevet med utgangspunkt i at Norsk Folkehjelp har et majoritetsperspektiv med et hovedfokus på diskriminering på etnisk og kulturelt grunnlag, i tillegg til samvirkende diskriminering på grunnlag av kjønn og etnisitet. Norsk Folkehjelp har innblikk i situasjonen for grupper som opplever fordommer og diskriminering ut fra funksjonsnedsettelse, seksuell orientering og kjønnsidentitet gjennom konkrete tiltak.

Norsk Folkehjelp møter årlig flere hundre mennesker gjennom kursene "Mangfold og dialog" og "Menneskebiblioteket". Formålet vårt er bevisstgjøring av fordommer som får negative konsekvenser for folk i hverdagen. Norsk Folkehjelp har hatt fokus på antirasisme og majoritetens ansvar i inkluderingsarbeidet siden slutten av 80-tallet. Vi ser mye godt integreringsarbeid, mange eksempler på gode flerkulturelle arbeidsplasser og vi møter mange dyktige ildsjeler som setter fokus på holdningsendring på sine arbeidsplasser. På den annen side får vi også innblikk i mange arbeidsplasser med et generelt lavt kunnskapsnivå og hvor vi-dem mekanismer dessverre er gjennomgående. Som det påpekes av Likestillingsutvalget, ser vi at det mangler rutiner for å hindre diskriminering, og vi støtter de tiltak som foreslås. Selv om det finnes mange gode intensjoner er de imidlertid ofte knyttet til engasjerte enkeltindivider og ildsjeler og i liten grad satt i system på den enkelte arbeidsplass. Norsk Folkehjelp mener at en styrket lovgiving og en bedre struktur vil kunne allmenngjøre de gode initiativene som finnes og bidra til et mer systematisk likestillingsarbeid i arbeidslivet.

Samlet sett mener vi at Likestillingsutvalgets forslag er nødvendige og gode. Norsk Folkehjelp stiller seg derfor bak Likestillingsutvalgets forslag som skissert i **2.2 Sammendrag av utvalgets vurderinger og forslag**.

I det følgende vil vi kommentere enkelte kapitler.

Kapittel 3 Diskrimineringsvern og aktivt likestillingsarbeid. Lovgrunnlaget

Norsk Folkehjelp ser positivt på aktivitets- og rapporteringsplikten og at denne styrkes. Den kan ikke sies mange nok ganger at arbeidslivet er en viktig arena både for integrering og gjennomføring av likestilling. Våren 2011 sendte Norsk Folkehjelp ut en henvendelse til Norges 234 største bedrifter med tilbud om kurs og tiltak som vi mener støtter opp under forpliktelsene de har etter loven. Tilbakemeldingen fra bedriftene er imidlertid at dette temaet har de kontroll på. Erfaringene våre og LDO's er at dette ikke nødvendig er noe vi bør stole helt på. Vi opplever både stor uvitenhet og usikkerhet rundt pliktene. Mye tyder på at det trengs flere virkemidler. Vi er derfor positive til de tiltak som Likestillingsutvalget legger opp til. Det er stor grunn til å tro at det å spesifisere pliktene vil være et steg i riktig retning.

Kapittel 6 Et nytt direktorat for likestilling. Regionale utviklingsmidler

Norsk Folkehjelp anerkjenner de svakhetene ved dagens system som Likestillingsutvalget påpeker, og vi mener at opprettelsen av et nytt direktorat med regionkontor vil kunne være det nødvendige løftet som trengs i forhold til likestillingsarbeidet i Norge. Et mulig alternativ til lokalisering kan være å legge det nye direktoratet til steder der IMDi har sine regionkontor for dermed å ha mulighet til faglig samspill på et av diskrimineringsgrunnlagene. Norsk Folkehjelp mener det ikke er et godt alternativ å spre likestillingsoppgavene utover i eksisterende struktur. Forslaget om langsiktighet i form av et tiårig utviklingsprogram er positivt.

7.3.3 Utvalgets vurderinger og forslag

Fokus på arbeidslivet som integrerings- og likestillingsarena er avgjørende, og det er godt forslag å etablere et nytt forum for likestilling mellom arbeidslivets parter og myndighetene.

Fagbevegelsen har en nøkkelrolle på den enkelte arbeidsplass for å sette fokus på likestilling og manglende diskrimineringsvern. Med utgangspunkt i vår tilknytning til fagbevegelsen støtter Norsk Folkehjelp derfor dette fornyede fokuset på samarbeidet mellom arbeidslivets parter.

7.2.2 Tilskuddsordninger på likestillingsfeltet

Norsk Folkehjelp ser at støtteordninger i frivillig sektor kan styrkes ift kjønnslikestilling. Vi vil også anmerke at vi er positive til at tilskuddet til nasjonale ressursmiljøer på integreringsfeltet omlegges fra 2012, men som vi har påpekt ved andre anledninger så mener vi det mangler et fokus på majoriteten som målgruppe. Det er majoriteten som sitter med både nøkkelen og makta i inkluderingsprosesser i arbeidsliv, boligmarkedet og på viktige fritidsarenaer. Frivillige organisasjoner er viktige arenaer for å danne sosiale forbindelser og nettverk. Lokale inkluderings tiltak gjennom frivillige organisasjoner er

derfor av stor betydning for inkluderingsarbeidet. Bærekraftige lokale tiltak som varer fordrer et forankringsarbeid og satsning over tid.

Vi ønsker å understreke at **frivillige organisasjonene er viktige arenaer for å danne sosiale forbindelser og nettverk, og de kan fungere som "skole i demokrati"**. Lokale inkluderingstiltak gjennom frivillige organisasjoner er derfor av stor betydning for inkluderingsarbeidet i kommunene. Bærekraftige lokale tiltak som varer fordrer et forankringsarbeid og satsning over tid.

Norsk Folkehjelp har en samarbeidsavtale med IMDI hvor vi for 2011 mottok kr. 500.000 som vi brukte til å støtte lokale inkluderingstiltak og gjennomføre erfaringssamlinger for lokale lag som er aktive i inkluderingsarbeidet. Vi hadde i 2011 aktivitet i 28 kommuner i regi av 25 lag. Vi er glad for samarbeidet med IMDI, men ser at ressursene vi mottar er små i forhold til både behovet og potensialet. Støtten har dessverre blitt redusert til kr. 400.000,- for 2012.

Forskerne i Ideas 2 evidence har laget en rapport hvor de ser på samarbeidsavtalene IMDI har med 6 frivillige organisasjoner, blant annet Norsk Folkehjelp. Den viser blant annet at staten får svært mye igjen for pengene, men at rapporteringskravene er for omfattende og midlene for uforutsigbare og beskjedne. De foreslår blant annet en egen rammeavtale for arbeidet.

Norsk Folkehjelp mener at samarbeidet med frivillige organisasjoner må styrkes. Det bør inngås langsiktige avtaler som gir forutsigbarhet og bærekraftige tiltak.

Vi ber om at våre betraktninger blir tatt med i det videre arbeidet for en mer treffsikker og målrettet likestillingspolitikk.

Med vennlig hilsen
Norsk Folkehjelp

Liv Tørres
Generalsekretær